

Routekaart Groen gas

Deze position paper zet uiteen hoe wij bij Essent aankijken tegen groen gas en de recent verschenen routekaart Groen Gas die de minister onlangs naar de Tweede Kamer heeft gestuurd.

Inleiding

Essent is marktleider in Nederland met ruim 30 procent van de groengasmarkt. Niet alleen nemen NS en ProRail jaarlijks 13,7 miljoen m³ groen gas bij ons af voor de verwarming van stationsgebouwen en wissels. Ook bieden wij huishoudens de mogelijkheid hun gasverbruik te verduurzamen door groen gas te gebruiken. Groen gas is een duurzaam alternatief voor aardgas. Dit duurzame gas ontstaat uit het verwerken van biomassa. Biomassa bestaat uit verschillende organische materialen, zoals rioolslib, modder, tuinbouwafval, groente-, fruit- en tuinafval, bladeren en meer. Zolang het maar organisch materiaal is, want anders kan er geen groen of biologisch gas geproduceerd worden. Biogas heeft echter nog niet meteen dezelfde eigenschappen als aardgas. Daarvoor moet het 'opgewaard' worden: er wordt CO₂ aan het gas onttrokken en het gas wordt vervolgens gezuiverd. Dit zorgt ervoor dat groen gas uiteindelijk dezelfde kwaliteit als aardgas heeft en beide gassen door elkaar gebruikt kunnen worden en in het bestaande aardgasnetwerk ingevoed kan worden.

Nut en noodzaak van groen gas

De wereld van energie staat niet stil. Geleidelijk verandert Nederland in een land dat 100 procent op duurzame energie draait. Dit is ook in lijn met de ambitie en afspraken uit het Klimaatakkoord. Groen gas is zo'n duurzame energiebron die bijdraagt aan de doelstelling van het Klimaatakkoord. De meeste huishoudens in Nederland hebben nu nog een aardgasgestookte cv-ketel. De doelstelling vanuit het Klimaatakkoord is echter om van het aardgas af te gaan. Dit betekent dat ketels die alleen gebruik maken van aardgas op termijn zullen uitfasen. Maar deze bieden wel de mogelijkheid om op groen gas te verwarmen. Het hangt echter van de locatie en beschikbaarheid van andere bronnen af of biogas het beste alternatief is. Totdat er een definitieve vervanger van aardgas is, moeten we zeker niet stilzitten.

Stap voor stap verduurzamen is de beste manier om heel Nederland mee te krijgen in de energietransitie én om deze betaalbaar te houden. Niet in één keer van het aardgas af, maar gebruik maken van tussenoplossingen. Wij zien hierin een grote rol weggelegd voor hybride warmtepompen. Dit zijn warmtepompen met een cv-ketel voor de koudste dagen en voor wanneer er netcongestie optreedt. Door groen gas te gebruiken in deze installaties verduurzamen we de huishoudens zonder grote investeringen in de infrastructuur.

Reactie gepresenteerde beleidsagenda

De routekaart Groen Gas laat zien dat er in de energietransitie een belangrijke rol is weggelegd voor duurzame gassen. De routekaart zit vol ambitie, een opschaling van de huidige 9,6 PJ groen gas naar 70 PJ groen gas per jaar. Dit is een grote stap zeker als we afhankelijk zijn van decentrale initiatieven van de opwek van groen gas, die voornamelijk secundair zijn voor de bedrijfsvoering. Concrete stappen om dit verder te stimuleren komen niet duidelijk naar voren in de routekaart.

Gebouwde omgeving

De Rijksoverheid kan de stap naar groen gas in de gebouwde omgeving stimuleren, waardoor er een flinke CO₂-besparing behaald kan worden. Ook wanneer een woning of gebouw nog niet volledig van het aardgas afgaat, kan men al stappen zetten. Voor woningeigenaren en ondernemers is nu vaak onduidelijk wat zij kunnen doen en wat hen dit oplevert. Daarom maken wij ons hard voor goede communicatie richting de consument over verduurzamingsmogelijkheden die sowieso verstandig zijn. Betere isolatie en het gebruik van hybride warmtepompen spelen hierbij een belangrijke rol. Dankzij een stapsgewijze aanpak helpen we Nederland met praktische en betaalbare oplossingen. Tegen relatief lage kosten kunnen we de CO₂-uitstoot terugbrengen en het wooncomfort verhogen. Zo krijgen we meer tijd om de complexe vraag van de energietransitie te beantwoorden. Bovendien sluit dit beter aan bij de wensen en mogelijkheden van de consument en helpt dit de belasting van het elektriciteitsnet te verminderen.

Koppeling met opwek groen gas

In de huidige opzet van de 'Wijkgerichte Aanpak' wordt verondersteld dat er een directe koppeling met een groengas-productie te maken is voor een wijk. Deze directe koppeling is niet nodig en werkt onnodige prijsverhogend voor groen gas. Door groen gas in te voeden in het bestaande net is het – net als aardgas – makkelijk te verspreiden door het land. De energietransitie is te duur om ons fijnmazige infrastructuur voor gas te verwijderen. Laten we die daarom goed gebruiken, voor alternatieve duurzamere gassen. Groen gas wordt in deze transitie een sluitstuk op plekken waar alternatieve verduurzamingsstrategieën technisch of economisch niet haalbaar zijn. Of op locaties waar met het hybridiseren van de energievoorziening netcongestie en/of onnodige verzwaring van het elektriciteitsnet voorkomen kan worden. De directe koppeling met groen gas kan gemaakt worden door middel van certificaten. Hiermee sluiten we aan bij de systematiek van hernieuwbare energie. Uiteindelijk zullen er te weinig binnenlandse groengasproducenten zijn om aan de behoefte te voldoen. En zal het aantal productielocaties van groen gas naar verwachting niet in de pas lopen met de toekomstige vraag. Groen gas is immers een restproduct. Groen gas is daarom voornamelijk een optie als groene waterstof technisch of economisch nog geen oplossing is.

Instrumentering onrendabele top

Groen gas kent een onrendabele top ten opzichte van aardgas. Gezien het belang van groen gas in de strategie vragen wij ook voor instrumenten voor deze onrendabele top. Die bestaat uit twee onderdelen: subsidiering en vraagstimulering. De door de minister voorgestelde mogelijkheden om de SDE++ hiervoor in te zetten kan op onze steun rekenen. Wel vragen wij ons af of deze mogelijkheid voldoende zekerheid bieden voor toekomstige producenten. De SDE+ is voor sommige technieken nu nog een erg onzeker mechanisme. In hoeverre nieuwe producenten hierop een business case kunnen bouwen, is voor ons een vraag. Vraagstimulering van groen gas kan een duurzame business case ondersteunen. Door wijken over te zetten op groen gas, utiliteitsbouw te verduurzamen met groen gas en door individuele verduurzaming met groen gas ontstaat een stijgende vraag. Dit stimuleert groengas-producenten om hun installaties uit te bouwen.